

A Fővárosi Ítéltábla a . Sr E ügyvéd (értesítési cím: A K Ügyvédi Iroda, 1054 Budapest, .) által képviselt felperes neve() (székhely:) felperesnek, a dr. K Gy jogtanácsos által képviselt M Zrt. „f.a.” (.) I. rendű és a dr. A D ügyvéd (fél címe 1.) által képviselt A KFT (.) II. rendű alperes ellen szerződés érvénytelensége iránt indított perében, a Fővárosi Törvényszék 2013. szeptember 2-án meghozott 31.G.41.358/2013/6. számú ítélete ellen az I. r. alperes részéről 7. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, míg fellebbezett rendelkezését helybenhagyja.

Kötelezi az I. r. alperest, hogy az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt 560.000 (Ötszázhatvanezer) forint összegű másodfokú eljárási illetéket az állam javára, a felhívásban megjelölt módon és számlára fizesse meg, míg a felperesnek 15 napon belül fizessen meg 100.000 (Egyszázezer) forint összegű másodfokú eljárással felmerült ügyvédi költséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s:

A fellebbezés elbírálása szempontjából irányadó tényállás szerint az I. r. alperes 2012. február 14-étől felszámolás alatt áll, melynek hitelezője a felperes 36.823.851.981,53 forint tartozás meg nem fizetése miatt.

A felperes az eredetileg 2013. február 14-én benyújtott keresetében az alperesek között a 2011. évre vonatkozó díjtáblázatot elfogadó szerződésmódosítás érvénytelenségének a megállapítását kérte az ellenszolgáltatást módosító rész vonatkozásában a Cstv. 40. § (1) bekezdés b) pontja, illetve a Ptk. 200. § (2) bekezdése alapján, valamint a módosító szerződés megkötését megelőző eredeti állapot helyreállítása körében kérte a II. r. alperes kötelezését a megjelölt összeg I. r. alperes vagyonába történő visszafizetésére. Másodlagosan az érvénytelenség megállapítása mellett az érvénytelenségi ok kiküszöbölését kérte a megjelölt összeg

megfizetése mellett.

Az alperesek a kereset elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását kérték. Az I. r. alperes e körben állította, hogy a szerződésmódosítással a díj emelésére nem került sor, mivel az árak a későbbiek során a teljes flottára vonatkozóan kerültek megállapításra. Utalt arra is, hogy a módosítással a kiadások csökkentésére került sor. Hivatkozott továbbá arra, hogy a felperes a kereseti kérelmet elkésztetten terjesztette elő - ugyanis a felperes két tagot is delegált az I. r. alperes igazgatóságába, akiknek tudomásuk volt a szerződés módosításáról -, de vitatta azt is, hogy a szerződésmódosítás akár jóerkölcsbe, akár a Cstv. 40. § (1) bekezdés b) pontjába ütköző szerződés lenne. A II. r. alperes csatlakozott az I. r. alperes előadásához, de hivatkozott arra is, hogy a szerződések megfelelnek a jogszabályoknak és a piaci feltételeknek.

Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította, és kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. r. alperesnek 3.000.000 forint, míg a II. r. alperesnek 2.540.000 forint perköltséget.

Döntése indokolásában rögzítette, hogy az alperesi hivatkozás alapján vizsgálta a szubjektív igényérvényesítési határidő betartását, melynek alapján - az alperes hivatkozását elfogadva - arra a következtetésre jutott, hogy nem igazolt, miszerint a felperes a támadott szerződés rendelkezéseiről az általa közölt időpontban, az irattanulmányozás során szerzett tudomást. Erre figyelemmel megállapította, hogy a Cstv. 40. § (1) bekezdés b) pontjára alapított kereseti kérelem, mint elkésztett elutasítandó. Rámutatott, az elkésztett kereseti kérelem érdemben is alaptalan, melyet a Ptk. 200. § (2) bekezdésére történő hivatkozás miatt a törvényszéknek érdemben kellett vizsgálnia. E körben az elsőfokú bíróság úgy vélte, hogy a hivatkozott díjemelés, amely aránytalannak is minősült a felperes szerint, nem nyert megállapítást, mely a szerződés téves értelmezésén alapult, míg a felperes az általa hivatkozott díjemelést nem bizonyította, így a szerződés jóerkölcsbe ütközése nem volt megállapítható.

A törvényszék a pervesztes felperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperesek oldalán felmerült perköltség megfizetésére, melynek a vonatkozó rendelet figyelembevételével megállapítható 26.980.882 forint összegét a perben kifejtett tevékenységhez és az ügy jogi megítélésének bonyolultságához képest túlzottnak találta, és a díjat mérsékelve, azt alacsonyabb összegben állapította meg. Ennek során a díj összegét a kifejtett tevékenységhez igazodva, az egyébként magas pertárgyértékre is tekintettel az I. r. alperes vonatkozásában 3.000.000 forint, míg a II. r. alperes vonatkozásában 2.000.000 forint összegben állapította meg. Figyelemmel volt arra, hogy a II. r. alperes képviselője kizárólag a tárgyaláson nyilatkozott, írásbeli előkészítő iratot azonban nem terjesztett elő, így díját áfával növelt összegben a fentiek szerint határozta meg.

Az elsőfokú bíróság ítéletének kizárólag az I. r. alperest megillető perköltség összegét megállapító rendelkezése ellen terjesztett elő az I. r. alperes fellebbezést, melyben a felperes kötelezését kérte az I. r. alperes részére 10.000.000 forint perköltség megfizetésére.

A jogorvoslati kérelme indokolásában hangsúlyozta, hogy az I. r. alperes részére

megítélt jogtanácsosi munkadíj összegének a megállapítása körében olyan szempontok vizsgálata szükséges, melyek figyelembevételével egy jóval magasabb összegű jogtanácsosi munkadíj megítélését teszik lehetővé. Hangoztatta, hogy az „ügy megítélése talán egyszerűnek tűnik”, azonban a védekezés előkészítése „rengeteg adminisztrációs és tényfeltáró munkával járt”. Hosszú évekre visszamenőleg kellett kutatásokat folytatni a tények bizonyításához, illetve több ízben kellett konzultálni a II. r. alperes szakértőivel, munkavállalóival a tárgybani szerződés és módosításainak létrejötte témájában, újra foglalkoztatni kellett az I. r. alperes volt flottamenedzserét a szükséges kimutatások elkészítése és hiteles igazolása érdekében.

A periratok szerint az eljárás az első tárgyalást követően befejezhető lett volna, mivel a kereset egy „félreértésen” alapult. A felperes ennek ellenére indokolatlan módon továbbra is az eredeti formájában fenntartotta a keresetét. A továbbiakban a felperes nyilatkozatai alapján olyan tények és körülmények bizonyítása vált szükségessé, melyeknek a felperesi társaságnak is birtokában volt, illetve hasonlóan „felesleges munkát, költség- és időráfordítást igényelt” a társaság flottaméretének és flottaösszetételének az elkészítése. Utalt továbbá arra is, hogy a felperes valótlannal nyilatkozatot tett a perbeli szerződés megismerésének időpontja tekintetében és a perben bizonyításra került, hogy a felperes „gyakorlatilag” az aláírásakor tudomást szerzett a szerződés tartalmáról, míg az általa megjelölt időpontban nem kerültek részére átadásra a vonatkozó dokumentumok. Álláspontját összegezve előadta, hogy a peres eljárás megindítása is a felperes rosszhiszemű és valótlannal állításán alapult, majd ezt követően a felperesi állítások bizonyíthatatlansága, illetve a kereseti kérelem fenntartása a per indokolatlan elhúzódását eredményezte, ami kizárólag a felperes magatartásának tudható be.

Hivatkozott továbbá arra is, hogy a II. r. alperes által kifejtett tevékenységhez képest aránytalanul alacsony az I. r. alperes részére megítélt perköltség.

A kifejtettek alapján kérte a felperes kötelezését részére 10.000.000 forint összegű perköltség megfizetésére.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében a fellebbezett ítéleti rendelkezés helybenhagyását, valamint az I. r. alperes kötelezését kérte a felmerült költségek és ügyvédi munkadíj megfizetésére.

A kifejtett jogtanácsosi tevékenységet érintően úgy vélte, hogy az I. r. alperes által előterjesztett iratok nem igazolják a megjelölt összeg felmerülését, illetve összezszerúságát. Utalt arra is, hogy az ügyben három érdekelt fél szerepelt, és az I. r. alperes összesen két rövid jogi érvelést tartalmazó beadványt terjesztett elő, melynek mellékletei nagyrészt a jogtanácsos saját levelezését tartalmazzák. Az ügyben összesen három tárgyalás tartására került sor, mely tárgyalások nem tartottak tovább „fél-másfél óránál”. Erre figyelemmel nem igazolt az I. r. alperes által igényelt jogtanácsosi díj igény, mely összeg a jelenlegi bírói gyakorlat alapján egy több évig elhúzódó, ténybeli és jogi értelemben egyaránt rendkívül komplex, több felet érintő perben is túlzó lenne. Ezért nem tartja elfogadhatónak a megnövelt összegű jogtanácsosi díj iránti igényt.

Nem tartotta alaposnak az I. r. alperes perelhúzásra történő hivatkozását sem, különös figyelemmel arra is, hogy a bíróság rövid időn belül az ügyben ítéletet

hozott. Előadta, hogy iratbetekintést kért az I. r. alperes felszámolási eljárásában, melynek során kifejezetten kérte a II. r. alperes által nyújtott szolgáltatás alapjául szolgáló szerződések, illetve egyéb iratok rendelkezésre bocsátását, azonban ennek teljes körűen nem tett eleget, és a rendelkezésre bocsátott iratokból nem volt megállapítható a flottát képező repülőgépek száma. Abban az esetben ugyanis, ha az I. r. alperes a szükséges iratokat rendelkezésre bocsátotta volna, akkor „véltetőleg” nem került volna sor a per megindítására. Megjegyezte, hogy a flottaméret előkészítő iratban történő közlése esetén mérlegelhetette volna azok helytállóságát és a kereseti kérelmétől az első tárgyalást megelőzően elállhatott volna. Az alperesek azonban az első tárgyaláson sem terjesztették elő ezen dokumentumokat. Így azon túl, hogy a tárgyalás nem húzódott el, a felperes nem élt perelhúzási eszközökkel, illetve az I. r. alperes magatartásának tudható be a per megindítása, illetve az, hogy a per nem fejeződött be az első tárgyalást megelőzően, illetőleg legkésőbb az első tárgyaláson.

Mint arra az eljáró törvényszék is utalt, az ügy megítélése kifejezetten egyszerű, így a törvényszék a munkadíjat mérsékelte, melynek indokolását helytállónak tartja, „sőt az I. r. alperes részére megítélt” perköltséget eltúlzottnak is tartja. Álláspontja szerint a jogvita nem igényelt „különösebb jogi megfontolást”, melyet igazol az előterjesztett két, „meglehetősen rövid jogi indokolással ellátott” beadvány is.

Nem értett egyet azzal sem, hogy a per megindítása a felperes „rosszhiszeműen valótlán állításán alapult”, megjegyezve, hogy a támadott szerződésről való tudomásszerzés „egy bonyolult jogi és szubjektív ténybeli megítélésű kérdés”, azonban a felperes „rosszhiszemű” pervitelét az eljárás során a Fővárosi Törvényszék, illetve az alperesek egy alkalommal sem kérdőjelezték meg”. Hangoztatta, hogy a bíróság a perköltséget a rendelkezésre álló adatok és a végzett jogi munka megítélése alapján állapítja meg, és nincs helye a felek jó- vagy rosszhiszeműségének mérlegelésére.

Az I. r. alperes a felperesi ellenkérelemre előterjesztett észrevételében továbbra is a fellebbezési kérelemben írtak teljesítését, és az őt megillető perköltség összegének 10.000.000 forintban történő megállapítását kérte.

Előadta, hogy a törvényszék nem az alperesek által csatolt, hanem a per egyéb adatai alapján, hivatalból állapította meg a perköltséget, mely esetben nemcsak a képviselet ellátásával kapcsolatos munkaidőnek, hanem - egyebek mellett - a perérték nagyságának, és az abból eredő felelősség mértékének van jelentősége. Nincs jelentősége annak, hogy az I. r. alperes képviseletét ki látta el, ugyanis a védekezéshez felhasznált iratanyagot hosszú évekre visszamenőleg kellett felkutatni, melyek a felperes által is ismert tények bizonyításához voltak szükségesek. Fenntartotta vélekedését, miszerint a peres eljárás már az első tárgyaláson vagy azt követően lezárható lett volna. Az iratbetekintést érintően ismételten hivatkozott arra, hogy a felperesnek bizonyítottan már eleve tudomással kellett bírnia a szerződések tartalmáról, mely szerződés 2013. március 7-én ismételten megküldésre került a részére. Nem tartotta értelmezhetőnek a felperes arra való hivatkozását sem, mely szerint a flottaméretre vonatkozóan nem kapott tájékoztatást, mivel ilyet nem is kért, bár életszerűtlen, hogy erről nem volt tudomása. A perelhúzó taktika alátámasztásaként hivatkozott arra is, hogy miután

„világossá vált” a kereset alaptalansága, nemcsak fenntartotta a keresetét, hanem még szakértő kirendelését is kérte. Ezért megalapozatlan az a felperesi állítás, mely szerint az I. r. alperes magatartásának tudható be a per megindítása. Hivatkozott arra is, hogy az I. r. alperes nem terjesztett elő az elsőfokú eljárásban számszerűsített, konkrét összeget tartalmazó perköltségigényt, így azt a törvényszék nem is találhatta eltűzottnak.

A II. r. alperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Fővárosi Ítéltábla a tényállást az alábbiakkal egészíti ki:

A Fővárosi Törvényszék 6. sorszámú ítéletének keresetet elutasító rendelkezése, valamint a II. r. alperes részére fizetendő perköltségre vonatkozó rendelkezése 2013. október 9-én jogerőre emelkedett.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (3) bekezdése folytán - figyelemmel a Pp. 247. §-ra is - csak a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között, a felperest az I. alperes vonatkozásában terhelő ügyvédi munkadíj összege tárgyában bírálta felül, melynek alapján megállapította, hogy az I. r. alperes fellebbezése az alábbiak szerint nem alapos.

A törvényszék az elsőfokú eljárással felmerült és az I. r. alperest megillető perköltség összegének a megállapításához szükséges tényállást helyesen állapította meg, és helytálló az abból levont következtetése is. Az I. r. alperesi fellebbezésben felhozottak nem alkalmasak az elsőfokú ítélet e rendelkezésének a megváltoztatására.

A Fővárosi Ítéltábla osztotta az elsőfokú bíróság jogi álláspontját az I. r. alperest megillető perköltség összege tekintetében, azt megismételni nem kívánja, a fellebbezésben foglaltakra figyelemmel azonban az alábbiakat emeli ki:

A felperes keresetében az I. r. és II. r. alperesek között létrejött szerződésmódosítás érvénytelenségének a megállapítását és az eredeti állapot helyreállítását, illetve másodlagosan az érvénytelenség megállapítása mellett az érvénytelenségi ok kiküszöbölését kérte. Tekintettel arra, hogy az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította, így helytállóan járt el akkor, amikor a pervesztes felperest kötelezte - egyebek mellett - az I. r. alperes részéről felmerült, jogtanácsosi munkadíjból álló perköltség megfizetésére.

Az adott ügyben helytállóan hivatkozott mind az I. r. alperes, mind az eljáró bíróság arra, hogy az I. r. alperest képviselő jogtanácsost - figyelemmel a Pp. 67. § (2) bekezdésére - az ügyvéd jogállása illeti meg, vagyis munkadíját a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM. rendelet alapján kell megállapítani.

E rendelet 3. § (2) bekezdésben foglaltak értelmében az ügyvédi/jogtanácsosi munkadíj összegének megállapításánál a pertárgy értékét kell irányadónak

tekinteni, azonban a rendelet 3. § (6) bekezdése lehetővé teszi a munkadíj összegének indokolt esetben történő mérséklését, ha az nem áll arányban a ténylegesen elvégzett ügyvédi (jogtanácsosi) tevékenységgel. A bíróság a munkadíj eltérő összegben történő megállapítását indokolni köteles.

A fentiekből következően a munkadíj összegének megállapításánál a pertárgy értéke az irányadó, de emellett figyelembe kell venni a ténylegesen elvégzett ügyvédi (jogtanácsosi) tevékenységet, vagyis az ügy bonyolultságát, az ügy jellegét, jelentőségét, a perben kifejtett célszerű és indokolt jogi tevékenységet, továbbá a per egyéb adatait is.

Az adott ügyben helytállóan járt el az elsőfokú bíróság akkor, amikor a pertárgyérték alapján megállapítható és az I. r. alperest megillető munkadíj összegét mérsékelte, mivel önmagában a pertárgyérték alapján megállapítható összeg a perben kifejtett tevékenységhez és az ügy jogi megítéléséhez képest rendkívül eltúlzott lett volna. Bár a törvényszék konkrétan nem tüntette fel a díj mérséklése körében általa értékelt körülményeket, és csupán általánosságban hivatkozott a fentiekre, azonban a másodfokú bíróság is úgy ítélte meg a rendelkezésre álló iratok alapján, hogy a megállapított díj arányban áll a kifejtett tevékenységgel. Ezt indokolja, hogy az ügyben mindössze két tárgyalás tartására került sor - melyeken az I. r. alperes lényegében az írásbeli nyilatkozataival egyező tartalmú előadást tett -, illetőleg az eljárás során két alkalommal összesen három és fél oldal terjedelmű beadvány előterjesztésére, illetve további dokumentumok csatolására került sor. A mellékletek beszerzése, illetve elkészítése azonban a Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint nem indokolja a jogtanácsosi munkadíj kért összegben történő megállapítását, figyelemmel arra is, hogy a csatolt dokumentumok az I. r. alperesnél rendelkezésre álltak, míg a gépparkról készített, kettő évet magába foglaló táblázat elkészítésével felmerülő munka nem indokolja a kért díjváltoztatást.

Kétségtelen, hogy az I. r. alperes a II. r. alpereshez képest aktívabb szerepet töltött be az eljárásban, melyet az elsőfokú bíróság értékelt is, azonban a II. r. alperes áfa-körbe tartozik, így a díja az áfa összegével növelt összegben került megállapításra.

Mivel pedig a jogtanácsosi munkadíj összegének a megállapításánál alapul szolgáló körülmények már az elsőfokú döntésben lényegében értékelést nyertek, így a Fővárosi Ítéltábla az I. r. alperes fellebbezésében foglaltak alapján nem látta indokoltnak a mérlegeléssel megállapított ügyvédi munkadíj összegének felemelését.

A fentiekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel támadott rendelkezését helybenhagyta.

Az I. r. alperes fellebbezése eredményre nem vezetett, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján az I. r. alperes viseli a másodfokú eljárással felmerült perköltséget. Ennek során megfizetni tartozik az illethekekről szóló többször módosított 1990. évi XCIII. törvény 46. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű,

de az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt 560.000 forint másodfokú eljárási illetéket, valamint a 32/2003. (VIII. 22.) IM. rendelet 3. § (1)-(2), valamint (5)-(6) bekezdései alapján a felperest megillető, mérlegeléssel megállapított és a kifejtett jogi tevékenységgel arányban álló másodfokú eljárással felmerült ügyvédi munkadíjat.

Budapest, 2014. január 15.

. Hunyady Mariann
a tanács elnöke

Dr. Czifra Veronika
előadó bíró

Dr. Katinszky Márta Cecília
bíró